

Modul A

- Komunikační plán informování odborné veřejnosti o poskytované vzdělávací nabídce
- Jmenný seznam lektorského týmu a přehled o praxi a kvalifikaci lektorů.
- Syllabus, který bude odrážet potřeby cílových skupin a požadavky zadavatele (obsah - téma, vzdělávací cíl, forma - využití aktivity a rozvržení hodinové dotace, zdroje)
- Popis a místo školících prostor NEBO
- Soupis kritérií na školící prostory, které dodavatel zajistí ve spolupráci se školami, u kterých vzdělávání proběhne přímo v budovách samotných škol.
- Materiální a technické zabezpečení

Komunikační plán informování odborné veřejnosti o poskytované vzdělávací nabídce

- telefonické oslovení škol z databáze společnosti SCIO za účasti call centra společnosti. Pracovníci call centra společnosti Scio se zaměřují na komunikaci se školami a jsou schopni po zaškolení podat vyčerpávající informace vedoucím pracovníkům škol i přímo pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům.
- odeslání e-mailu na školy se souhlasem zasílání e-mailů z databáze společnosti SCIO, následně telefonické ověření za účasti call centra společnosti SCIO
- oslovení pedagogů formou příspěvku na sociálních sítích na vytipovaných fb skupinách (např. Učitelé +, Učitelská platforma, Národní síť Místních akčních skupin ČR)

Jmenný seznam lektorského týmu a přehled o praxi a kvalifikaci lektorů

Mgr. Jindra Plamitzerová

kvalifikace: ukončení PedF JU České Budějovice magisterským titulem (ČJ, NJ)

praxe: od roku 2007 lektorka a metodička se zaměřením na český jazyk a čtenářskou gramotnost pro pedagogické a nepedagogické pracovníky ZŠ a SŠ

Mgr. Klára Vakočová

kvalifikace: ukončení PedF JU České Budějovice magisterským titulem (ČJ, výchova k občanství)

praxe: od roku 2014 lektorka čtenářské gramotnosti a výuky psaní pro 2. stupeň ZŠ

Mgr. Anna Chocholová

kvalifikace: ukončení PedF UK v Praze (ČJ, AJ)

praxe: od roku 2002 lektor kurzů pro češtináře, lektor kritického myšlení, lektor čtenářské gramotnosti

Ing. Bohuslav Bohuněk

kvalifikace: ukončení VŠE v Praze, fakulta podnikohospodářská titulem Ing.

praxe: od roku 2011 lektor PR a médií

Sylabus:

Název vzdělávacího programu: **METODY ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI**

Cíle vzdělávacího programu

Cílem programu je seznámit účastníky s pojmem čtenářská gramotnost a s konceptem jejího rozvoje v hodinách českého jazyka i dalších předmětů či v rámci mezipředmětových vztahů. Dále se účastníci seznámí s mapou učebního pokroku čtenářské gramotnosti a s řadou metod a forem aktivního učení, z nichž si některé vyzkouší v praxi.

Formulace cílů

- Účastníci kurzu rozumí pojmu čtenářská gramotnost a mapa učebního pokroku čtenářských dovedností.
- Účastníci kurzu se orientují v metodách rozvíjejících čtenářskou gramotnost a podporujících kooperativní a aktivní učení.
- Účastníci kurzu dokáží aplikovat metody čtenářské gramotnosti ve svém předmětu.

Obsah vzdělávacího programu

Účastníci se na kurzu seznámí s konceptem čtenářské gramotnosti a širokým spektrem metod potřebných k jejímu rozvoji, a to jak v hodinách českého jazyka, tak v odborných předmětech a volnočasových aktivitách.

Dále se účastníci kurzu seznámí s mapou učebního pokroku čtenářské gramotnosti, která jim umožní definovat cíle čtenářské gramotnosti ve výuce a sledovat rozvoj čtenářských dovedností svých žáků. Mapu učebního pokroku obdrží každý účastník stejně jako ostatní materiály, se kterými bude v rámci kurzu pracovat, v tištěné i elektronické podobě.

Osvědčené metody rozvíjející čtenářskou gramotnost v hodinách českého jazyka, ale i ostatních předmětů budou účastníkům předloženy v podobě připravených metodických listů (metodik), z nichž si některé účastníci vyzkouší v rámci skupinové práce.

Metodiky rozvoje čtenářské gramotnosti jsou připraveny s využitím modelu E-U-R. Jedná se o třífázový model, který respektuje přirozený proces učení žáků, aktivizuje je, vzbuzuje jejich zájem a zvyšuje vnitřní motivaci. Současně podporuje přirozenou kreativitu, rozvíjí tvořivé myšlení, napomáhá týmové spolupráci a podporuje i dovednost samostatně přemýšlet. Tento model zahrnuje tři fáze učení: evokaci (E), uvědomění (U) a reflexi (R). Účastník kurzu je seznámen s principem aplikace třífázového model učení do své výuky, čímž podvede své žáky k aktivnímu přístupu k učení, čtení a myšlení neboli propojování čtení s psaním a učením se formulovat vlastní názory a obhajovat je právě pomocí různých typů a forem textů.

Metody, obsažené v metodických listech pro rozvoj čtenářské gramotnosti a vhodné pro práci v hodinách českého jazyka i ostatních předmětů: Vím – Chci se dozvědět – Dozvěděl/a jsem se, myšlenková mapa, kostka, alfa box, volné psaní, skládkové učení aj.

Příklad použitých metod během workshopu

Volné psaní – Smyslem metody je uvolnit žákovy asociace i poznatky, které o tématu lekce má. Rozvíjí žákovu schopnost písemně formulovat své myšlenky. Tato metoda má pevně stanovená pravidla. Průběh metody a její zavádění do výuky: Pedagog žákům zadá téma, o kterém budou následně psát. Jejich úkolem je po daný časový limit neodlepit tužku od papíru a po celou dobu zapisovat vše, co je k tématu napadne. Žák zapisuje i to, že neví, co dále psát. Dobré je, když první volné psaní modeluje pouze učitel na tabuli a žáci sledují, jak pracuje. Následně mohou pracovat již všichni žáci ve třídě. Tato metoda bývá ze začátku pro žáky obtížná, ale postupem času jim již nečiní větší obtíže. (Pravidla: Piš po celou stanovenou dobu vše, co tě k tématu napadá. Piš souvislý text, ne jen jednotlivá hesla nebo body. Nevracej se k napsanému, neopravuj, nevylepšuj, co jsi napsal/a. Pokračuj v psaní, i když tě nic nenapadá, zapisuj i pomocné věty. Nenech se ve svých myšlenkách brzdit pravopisem.

Kostka – Časově jedna z nejnáročnějších evokačních aktivit opisující Bloomovu taxonomii. Je složena celkem ze šesti jednotlivých zadání volného psaní, která společně vytvoří celek. Žáci mají možnost se nad tématem lekce zamyslet a při společném sdílení zároveň své domněnky a znalosti rozšířit o nápady spolužáků. Každé volné psaní by mělo trvat 2–4 minuty. Žáci sdílejí své zápisy až po splnění všech zadání nejlépe ve dvojicích. Vzájemně si mohou doporučit nejvydařenější volné psaní a to pak sdílet se zbytkem třídy. Během této spolupráce mohou své zápisy doplňovat o nové nápady spolužáků. (Zadání pro volná psaní: Popiš – Napiš vše, co vidíš, když se na to podíváš, Porovnej/Srovnej – Čím se to liší? Čím se to odlišuje? Čemu se to podobá? Asociuj – Napiš vše, co tě napadá, když se řekne ... Analyzuj – Z čeho je to udělané? Z jakých částí se to skládá? Rozeber to na „součástky“. Aplikuj – K čemu se to dá použít? Jaké to má využití? K čemu by to mohlo sloužit? Argumentuj – Zaujmi k tématu vlastní stanovisko. Vyslov svůj názor.)

Pro zajištění aktivního zapojení účastníků bude kurz veden formou praktického workshopu, při němž účastníci pracují ve skupinách, které umožňuje 100% zapojení všech - každý účastník má možnost zažít práci s textem a vstoupit do diskuze, což umožňuje seznámení se s metodou (aktivitou) jak z pozice žáka, tak i učitele.

V rámci kurzu budou účastníci pracovat s knihami, které jsou ve formě úryvků součástí dalších metodických listů, které účastníci kurzu obdrží.

V závěrečné části kurzu Metody rozvoje čtenářské gramotnosti účastníci dostanou prostor reflektovat svoji právě zažitou zkušenost s realizací čtenářského klubu jak z pohledu žáka, tak z pohledu učitele a diskutují o využití získaných informací ve své praxi. Součástí reflexe je zpětná vazba k obsahu a kurzu.

Účast na workshopu je předpokládána 15–18 účastníků. Na základě zkušeností se jedná o optimální počet, který umožňuje sdílení zkušeností a efektivní obohacování mezi zúčastněnými a zároveň poskytuje dostatečný prostor pro aktivitu všech účastníků školení.

Doporučená literatura

Beletrie:

Daisy Mrázková - Můj medvěd Flóra, Miloš Kratochvíl – Strašibraši, Zdeněk Svěrák – Povídky, KUHLMANN, Torben Kuhlmann – Lindbergh: Dobrodružství létajícího myšáka, Bohumil Hrabal Obsluhoval jsem anglického krále, Markus Zusak – Zlodějka knih, Ivoba Březinová – Útěk Kryšpína N.

Odborná literatura

Miloš Šlapal, Hana Košťálová, Ondřej Hausenblas – Metodika rozvoje čtenářství a čtenářské gramotnosti

Klára Smolíková 0 Vstupte do literárního doupěte

Radek Čapek – Uč jako umělec

Česká školní inspekce. Čtenářská gramotnost jako vzdělávací cíl pro každého žáka.

Dostupné www.csicr.cz/getattachment/e43a087c-c044-4761-adcc-e4282774ae7a

Minimetodika. Rozvoj čtenářství napříč školou. VÚP, Praha, 2011.

Jindra Plamitzerová, Klára Vakočová - Příručka rozvoje čtenářské gramotnosti v hodinách českého jazyka/ v odborných předmětech

Rozsah vzdělávacího programu

Program je realizován v rozsahu 2 x 45 minut. Workshop proběhne v jednom bloku (90 minut).

Forma vzdělávacího rozsahu:

Workshop bude realizován prezenčně, v případě nepředvídatelných okolností a nemožnosti prezenční účasti bude realizována online varianta formou webináře.

Název vzdělávacího programu: **POEZIE VE ŠKOLE**

Cíle vzdělávacího programu

Cílem programu je seznámit účastníky s metodami vhodnými pro práci s poetickým textem, které vedou ke zvýšení zájmu o poezii u žáků a jejich lepšímu porozumění poetickým textům, resp. ke zlepšení čtenářské gramotnosti (zdokonalení žáků ve využívání čtenářských strategií):

Formulace cílů:

- Účastníci kurzu znají metody vhodné k motivaci žáků při práci s poezií
- Účastníci kurzu si osvojí metody/techniky pro práci s poetickými texty
- Účastníci kurzu se orientují v nabídce vhodných textů pro jejich cílovou skupinu

Obsah vzdělávacího programu

Učitelé se na konkrétních výukových lekcích zaměřených na poezii seznámí s prostředky vhodnými k motivaci žáků a vedoucí ke zlepšení čtenářských dovedností. Účastníci budou pracovat s texty, které jsou prakticky využitelné přímo v jejich výuce, výběr knih bude v kurzu přizpůsoben složení účastníků s ohledem na jejich zaměření (věková kategorie žáků, zaměření a typ školy).

Pro zajištění aktivního zapojení účastníků bude kurz veden formou praktického workshopu, při němž účastníci pracují ve skupinách, které umožňuje 100% zapojení všech - každý účastník má možnost zažít práci s textem a vstoupit do diskuze, což umožňuje seznámení se s metodou (aktivitou) jak z pozice žáka, tak i učitele.

Během workshopu se účastníci naučí v básních najít místo, na kterém je možné lekci vystavět. Lektor/ka pedagogy aktivně podporuje při hledání cest, jak s textem pracovat a uchopit jej pro potřeby výuky (dle modelu kritického myšlení a aktivního učení). Metody, se kterými se účastníci seznámí a které si prakticky vyzkouší, budou aplikovat v rámci lekcí vycházejících z modelu E-U-R (evokace-uvědomění-reflexe), který reflektuje přirozené potřeby žáků.

Metody vhodné pro práci s poezií: předvídání z obrázků, předvídání z klíčových slov, podvojný deník, brainstorming, volné psaní, čtení z obrazů, klíčová slova, opakované čtení, čtení s důrazem, hraní rolí, „statická“ fotografie, 1 slovo, pětilístek a diamant, životabáseň.

Dva příklady použitých metod během workshopu

Předvídání z klíčových slov – Metoda vede ke vzbuzení zájmu žáků o čtený text, zvýšení motivace a ke zdokonalení schopnosti předvídání textu/básně/příběhu. Úkolem žáků je

odhadnout a předvídat, o čem asi báseň/ příběh nebo téma lekce bude na základě klíčových slov, které žákům vyučující nabídne. Svě předpovědi mohou formulovat ústně nebo zapisovat v celých větách. Sdílení předpovědí je možné ve dvojicích i skupinově.

Podvojný deník – Metoda podporující u žáků vyjádření jejich názorů, tvorbu argumentů či formulací dojmů získaných z textu. Během čtení textu/básně si žáci vyberou místo (místa), která je určitým způsobem nutí k dalšímu přemýšlení o tématu Básně/textu, vzbuzují u nich emoce či u nich vyvstávají žákům na mysl konkrétní otázky. Takové místo poté žák přímo zaznamená do připravené tabulky a opatří vlastním komentářem. Zvolí-li učitel formu podvojného deníku, přibývá dále doplnění druhého komentáře od některého ze spolužáků. Ten reaguje na zapsaný citát a první komentář. Jedná se o metodu vhodnou i jako alternativní formu zápisu textu.

S ohledem na rozsah workshopu bude výběr metod vždy individuálně přizpůsobený potřebám a zkušenostem účastníků kurzu.

V neposlední řadě budou učitelům představeny tituly i izolované texty vhodné jak pro 1. tak pro 2. stupeň, které uvádíme v doporučené literatuře.

Neopomenutelnou součástí kurzu Poezie ve škole je závěrečná část věnovaná reflexi a sdílení, během níž účastníci reflektují svoji právě zažitou zkušenost jak z pohledu žáka, tak z pohledu učitele a diskutují o využití získaných informací ve své praxi. Součástí reflexe je zpětná vazba k obsahu a kurzu.

Účast na workshopu je předpokládána 15–18 účastníků. Na základě zkušeností se jedná o optimální počet, který umožňuje sdílení zkušeností a efektivní obohacování mezi zúčastněnými a zároveň poskytuje dostatečný prostor pro aktivitu všech účastníků školení.

Doporučená literatura

Poezie:

Fischerová, D.: Miliony melounů, Fischerová, D.: Tetovaná teta, Nezval, V.: Moře je láska má, Hachenburg, H.: Hned vedle bílá barva mráčeků, Malý, R.: Zahrada, Seifert, J.: Na vlnách TSF, Kipling, R.: Když, Čech, P.: Knížka pro dva, Čech, P.: Poštou havraní

Odborná literatura

Hana Veselková, H., Vala, J., Finsterlová, J.: V říši poezie aneb Jak číst s žáky poezii

Rozsah vzdělávacího programu

Program je realizován v rozsahu 2 x 45 minut. Workshop proběhne v jednom bloku (90 minut).

Forma vzdělávacího rozsahu:

Workshop bude realizován prezenčně, v případě nepředvídatelných okolností a nemožnosti prezenční účasti bude realizována online varianta formou webináře.

Název vzdělávacího programu: **ŠKOLNÍ ČTENÁŘSKÝ KLUB**

Cíle vzdělávacího programu

Cílem programu je seznámit účastníky s obsahovou náplní školního čtenářského kurzu a s ukázkami jeho realizace s využitím metodických listů k vybraným knihám, vhodným pro využití v klubu.

Formulace cílů:

- Účastníci kurzu znají obsahovou náplň školních čtenářských klubů
- Účastníci kurzu dokáží sestavit plán vlastního čtenářského klubu (myšleno jednotku)
- Účastníci kurzu se orientují v metodách podporující čtenářskou gramotnost, kooperativní a aktivní učení

Obsah vzdělávacího programu

Vzdělávací kurz Školní čtenářský klub je zaměřen na aktivní podporu pedagogů při orientaci v problematice čtenářských klubů. Seznamuje účastníky s možnostmi vedení čtenářského klubu, cílí na metody a jejich vzájemné propojení a sled tak, aby maximálně podpořil rozvoj čtenářské gramotnosti dle individuálních možností každého z žáků.

Kurz si dále klade za cíl představit nejen základní možnosti práce s texty, ale i metody časově a kooperačně náročnější. Během kurzu si účastníci vyzkouší jak práci se čtenářskou lekcí, tak se i seznámí s pravidly dílny čtení, která je vhodnou součástí čtenářského klubu.

Účastníci si během kurzu projdou modelovou lekcí čtenářského klubu složené ze tří na sebe navazujících částí:

1. Čtenářská dílna
2. Samostatné čtení
3. Diskuze a sdílení čtenářských zážitků

Pro úvodní část (čtenářskou dílnu) budou mít účastníci k dispozici metodicky zpracovaný list (metodiku) k vybrané knize. Volba knihy bude odpovídat věkovému zaměření cílové skupiny každého jednotlivého kurzu. Každý metodický list čtenářské dílny je postaven na výukových metodách a strategiích, které se dlouhodobě osvědčují při rozvoji čtenářské gramotnosti. Učitelé se tak seznámí se zajímavými a osvědčenými metodami, které následně využijí ve své běžné pedagogické práci. Součástí metodického listu jsou všechny potřebné informace k přípravě a realizaci čtenářské dílny (informace o časové náročnosti, seznam pomůcek, popis a charakteristiku použitých metod, odkazy na literární zdroje, seznam kritérií dovedností, které si žák ověřuje aj.). Pro žáky obsahuje metodika pracovní list, jenž je

připravený ke kopírování. V pracovním a metodickém listu je úryvek z dané knihy (část textu), s nímž aktivita pracuje, aby si učitel knihu nemusel shánět a text sám vyhledávat.

Metody, obsažené v metodických listech pro vedení čtenářské dílny a vhodné pro práci ve čtenářském klubu: čtení s předvídáním, tabulka postav, cesta hrdiny, Vennův diagram, T-graf, podvojný deník, tabulka tvrzení ano/ne, hraní rolí aj.

Dva příklady použitých metod během workshopu

Čtení s předvídáním – Jedná se o metodu, kdy žáci čtou tiše a samostatně společný text po částech, které postupně dostávají na proužkách papíru (když se naučí s touto metodou pracovat, stačí části pouze graficky oddělit, případně očíslovat). Po přečtení každé části textu nejdříve samostatně předvídají, jak bude text pokračovat. Pak svoje předpovědi prodiskutují ve dvojicích, ve skupinách nebo v celé třídě. Následuje čtení další části textu, kdy zvažují, nakolik se splnily jejich předpovědi, a posléze předvídají další pokračování textu. Pro přesnější záznam předvídání (a argumentace k němu) se někdy používá varianta této metody zvaná „čtení s tabulkou předpovědí“, v níž žáci samostatně nebo ve dvojici vyplňují tabulku tempem, jež jim vyhovuje. Po zpracování celého textu poznatky sdílí celá skupina nebo třída.

Tabulka postav – Žáci pracují s textem a hledají v něm charakteristiku postavy, tedy podstatné informace o tom, co v textu postava říká nebo dělá. Měli by vypisovat doslovnou pasáž z textu, což je vede k tomu, že vyberou ty skutečně důležité a výstižné pasáže. Na základě těchto informací pak vyvozují, jaké má postava vlastnosti, jak vypadá a co všechno by se o ní dalo říct.

Formát kurzu

Pro zajištění aktivního zapojení účastníků bude kurz veden formou praktického workshopu, při němž účastníci pracují ve skupinách, které umožňuje 100% zapojení všech - každý účastník má možnost zažít práci s textem a vstoupit do diskuze, což umožňuje seznámení se s metodou (aktivitou) jak z pozice žáka, tak i učitele.

V závěrečné části kurzu Školní čtenářský klub účastníci dostanou prostor reflektovat svoji právě zažitou zkušenost s realizací čtenářského klubu jak z pohledu žáka, tak z pohledu učitele a diskutují o využití získaných informací ve své praxi. Součástí reflexe je zpětná vazba k obsahu a kurzu.

Účast na workshopu je předpokládána 15–18 účastníků. Na základě zkušeností se jedná o optimální počet, který umožňuje sdílení zkušeností a efektivní obohacování mezi zúčastněnými a zároveň poskytuje dostatečný prostor pro aktivitu všech účastníků školení.

Doporučená literatura

V rámci kurzu budou účastníci pracovat s knihami, z nichž některé uvádíme v doporučené literatuře kurzu. S jinými se účastníci seznámí formou úryvků, které jsou součástí dalších metodických listů, které účastníci kurzu obdrží. Výběr knih je pro úspěšné vedení školního čtenářského klubu zásadní, knižních titulů se na trhu objevuje nepřeberné množství a zorientovat se v nabídce není vůbec jednoduché, přičemž výběr vhodné knihy může zásadně ovlivnit, zda se podaří pro čtenářství žáky nadchnout a nejlépe získat natrvalo. Proto jsme do výběru zařadili nejen knihy, které jsou u dětí oblíbené, ale vycházíme z doporučení knihovníků i učitelů a zařadili jsme i knihy oceňované. Zastoupeny jsou různé žánry.

Beletrie:

J. R. R. Tolkien – Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky, Pavel Šrut – Lichožrouti, J. D. Salinger – Kdo chytá v žitě, Jo Nesbø – Doktor Proktor a vana času, Mikaël Ollivier – Život k sežrání, Jaromír Konečný – Tuhej tulipán, Uri Orlev – Ostrov v ptačí ulici

Odborná literatura

Miloš Šlapal, Hana Košťálová, Ondřej Hausenblas – Metodika rozvoje čtenářství a čtenářské gramotnosti

Česká školní inspekce. Čtenářská gramotnost jako vzdělávací cíl pro každého žáka.

Dostupné www.csicr.cz/getattachment/e43a087c-c044-4761-adcc-e4282774ae7a

Minimetodika. Rozvoj čtenářství napříč školou. VÚP, Praha, 2011.

www.ctenarske-kluby.cz

Rozsah vzdělávacího programu

Program je realizován v rozsahu 2 x 45 minut. Kurz proběhne v jednom bloku (90 minut).

Forma vzdělávacího rozsahu:

Kurz bude realizován prezenčně, v případě nepředvídatelných okolností a nemožnosti prezenční účasti bude realizována online varianta formou webináře.

Název vzdělávacího programu: **ROZVOJ A OVĚŘOVÁNÍ ČTENÁŘSKÝCH DOVEDNOSTÍ NA SŠ**

Cíle vzdělávacího programu

Cílem programu je seznámit účastníky s pojmem čtenářská gramotnost a s konceptem jejího rozvoje v hodinách českého jazyka i dalších předmětů či v rámci mezipředmětových vztahů na střední škole. Dále se účastníci seznámí s mapou učebního pokroku čtenářské gramotnosti a jejím využitím pro ověřování čtenářského pokroku žáků. Prakticky se účastníci semináře seznámí s metodami a formami aktivního učení, z nichž si některé vyzkouší v praxi.

Formulace cílů

- Účastníci kurzu rozumí pojmu čtenářská gramotnost a důležitosti jejího začlenění do výuky v hodinách českého jazyka a ostatních (odborných předmětů)
- Účastníci kurzu se orientují v metodách rozvíjejících čtenářskou gramotnost a podporujících kooperativní a aktivní učení.
- Účastníci kurzu dokáží aplikovat metody čtenářské gramotnosti ve svém předmětu.
- Účastníci kurzu se seznámí s mapou učebního pokroku čtenářských dovedností a dokáží ji využít při ověřování pokroku žáků ve čtenářských dovednostech

Obsah vzdělávacího programu

Účastníci se na kurzu seznámí s konceptem čtenářské gramotnosti a metodami osvědčenými pro její rozvoj, a to nejen v hodinách českého jazyka, ale i v ostatních (odborných předmětech).

Dále se účastníci kurzu seznámí s mapou učebního pokroku čtenářské gramotnosti, která jim umožní definovat cíle čtenářské gramotnosti ve výuce, sledovat a ověřovat rozvoj čtenářských dovedností svých žáků. Účastníci si osvojí dovednost vytvářet hodnoticí či sebehodnoticí nástroje pro žáky s využitím definovaných kritérií čtenářských dovedností a seznámí se s možnostmi ověřování čtenářských dovedností prostřednictvím externích online nástrojů. Mapu učebního pokroku obdrží každý účastník stejně jako ostatní materiály, se kterými bude v rámci kurzu pracovat, v tištěné i elektronické podobě.

Osvědčené metody rozvíjející čtenářskou gramotnost v hodinách českého jazyka, ale i ostatních předmětů budou účastníkům předloženy v podobě připravených metodických listů (metodik), z nichž si některé účastníci vyzkouší v rámci skupinové práce.

Metodiky rozvoje čtenářských dovedností jsou připraveny podle konceptu modelu E-U-R. Jedná se o třífázový model, který respektuje přirozený proces učení žáků, aktivizuje je, vzbuzuje jejich zájem a zvyšuje vnitřní motivaci. Současně podporuje přirozenou kreativitu, rozvíjí tvořivé myšlení, napomáhá týmové spolupráci a podporuje i dovednost samostatně přemýšlet. Tento model zahrnuje tři fáze učení: evokaci (E), uvědomění (U) a reflexi (R). Účastník kurzu je seznámen s principem aplikace třífázového modelu učení do své výuky, čímž podvede své žáky k aktivnímu přístupu k učení, čtení a myšlení neboli propojování čtení s psaním a s učením se formulovat vlastní názory a obhajovat je právě pomocí různých typů a forem textů.

Metody, obsažené v metodických listech pro rozvoj čtenářských dovedností a vhodné pro práci v hodinách českého jazyka i ostatních předmětů na střední škole: I.N.S.E.R.T., Víť – Chci se dozvědět – Dozvěděl/a jsem se, myšlenková mapa, skládkové učení, tabulka s otázkami před a po čtení aj.

Dva příklady použitých metod během workshopu

Tabulka s otázkami před/po čtení – Žáci dostanou zadané otázky v tabulce, která má sloupce Před čtením a Po čtení. Na zadané otázky se pokusí co nejpřesněji odpovědět (vyplní sloupec Před čtením). Pokud odpověď neznají, pokusí se ji vymyslet na základě toho, co o tématu vědí, případně si tipnout. Učitel jim nenapovídá, správnost odpovědí se nehodnotí. Mohou pracovat samostatně, ve dvojicích i skupinách. V první části se jedná o evokaci. Otázky by měly být postaveny tak, aby odpovídaly tématu hodiny (textu) a vzbudily v žácích zájem o dané téma. Po přečtení textu / práci v hodině se žáci k tabulce vrátí a vyplní sloupec Po čtení. Mohou pak porovnat svoje původní odpovědi s novými a reflektovat nad tím, co se dozvěděli. Skládkové učení

Skládkové učení – Metoda je založena na kooperaci žáků a je vhodná pro práci s delším a převážně odborným textem. Při zvolení vhodného textu může být použita i v hodinách českého jazyka. Cílem metody je, aby se žáci naučili odlišovat podstatné informace od nepodstatných a propojovat je do vzájemných souvislostí. Žáci se nejdříve rozdělí do skupin. Těmto skupinám se říká domovské. Uvnitř domovských skupin si žáci přidělí čísla (či se rozdělí dle jiného systému) a učitel poté vyzve všechny žáky se stejným číslem, aby vytvořili skupinu novou, tzv. expertní. Experti pracují na přiděleném úseku textu či na samostatném textu. V expertní skupině zpracovávají otázky či úkoly, které se k němu vztahují. Po skončení práce se vrací do svých domovských skupin. Do těch se navrací pouze s vypracovanými materiály, ne s celým textem, a skupinu seznamují s vlastními zjištěními. Každý ve skupině získává ucelené informace o textu (textech) a dává je do souvislostí.

Následuje společné sdílení informací, ověřování získaných informací prostřednictvím otázek, které pokládá učitel.

Pro zajištění aktivního zapojení účastníků bude kurz veden formou praktického workshopu, při němž účastníci pracují ve skupinách, které umožňuje 100% zapojení všech - každý účastník má možnost zažít práci s textem a vstoupit do diskuze, což umožňuje seznámení se s metodou (aktivitou) jak z pozice žáka, tak i učitele. V rámci kurzu budou účastníci pracovat s knihami, které jsou ve formě úryvků součástí dalších metodických listů, které účastníci kurzu obdrží.

V závěrečné části kurzu Metody rozvoje čtenářské gramotnosti účastníci dostanou prostor reflektovat svoji právě zažitou zkušenost se způsoby práce jak z pohledu žáka, tak z pohledu učitele a diskutují o využití získaných informací ve své praxi. Součástí reflexe je zpětná vazba k obsahu a kurzu.

Účast na workshopu je předpokládána 15–18 účastníků. Na základě zkušeností se jedná o optimální počet, který umožňuje sdílení zkušeností a efektivní obohacování mezi zúčastněnými a zároveň poskytuje dostatečný prostor pro aktivitu všech účastníků školení.

Doporučená literatura

Beletrie:

Lois Lowry – Dárce, Jostein Gaarder – Dívka s pomeranči, Alena Morštajnová – Hana, Petra Dvořáková – Já jsem hlad, Haruki Murakami – Knihovna, Khaled Hosseini – Lovec draků, Christaine Vera Felscherinow – My děti ze stanice ZOO,

Odborná literatura

Miloš Šlapal, Hana Košťálová, Ondřej Hausenblas – Metodika rozvoje čtenářství a čtenářské gramotnosti

Klára Smolíková 0 Vstupte do literárního doupěte

Radek Čapek – Uč jako umělec

Česká školní inspekce. Čtenářská gramotnost jako vzdělávací cíl pro každého žáka.

Dostupné www.csicr.cz/getattachment/e43a087c-c044-4761-adcc-e4282774ae7a

Minimetodika. Rozvoj čtenářství napříč školou. VÚP, Praha, 2011.

Jindra Plamitzerová, Klára Vakočová - Příručka rozvoje čtenářské gramotnosti v hodinách českého jazyka / v odborných předmětech

Rozsah vzdělávacího programu

Program je realizován v rozsahu 2 x 45 minut. Workshop proběhne v jednom bloku (90 minut).

Forma vzdělávacího rozsahu:

Workshop bude realizován prezenčně, v případě nepředvídatelných okolností a nemožnosti prezenční účasti bude realizována online varianta formou webináře.

Popis a místo školících prostor a Materiální a technické zabezpečení

Školení budou probíhat v kompletně vybavené zasedací místnosti ve společnosti SCIO. Tuto místnost pravidelně využíváme pro školení a workshopy pedagogů v rámci obdobných zakázek.

Místnost je vybavena dataprojektorem, wifi, židle, stoly, flipchartem, fixami, zařízením pro vedení konferenčních hovorů, zařízením pro virtuální realitu a klimatizací.

Modul B

- Komunikační plán informování odborné veřejnosti o poskytované vzdělávací nabídce
- Popis obsahu 23 workshopů pro pedagogické i nepedagogické pracovníky škol a školských zařízení (obsah - téma, vzdělávací cíl a rozvržení hodinové dotace)
- Jmenný seznam lektorského týmu a přehled o praxi a kvalifikaci lektorů.
- Popis a místo školících prostor NEBO
- Soupis kritérií na školící prostory, které dodavatel zajistí ve spolupráci se školami, u kterých vzdělávání proběhne přímo v budovách samotných škol.
- Materiální a technické zabezpečení

Komunikační plán informování odborné veřejnosti o poskytované vzdělávací nabídce

- telefonické oslovení škol z databáze společnosti SCIO za účasti call centra společnosti. Pracovníci call centra společnosti Scio se zaměřují na komunikaci se školami a jsou schopni po zaškolení podat vyčerpávající informace vedoucím pracovníkům škol i přímo pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům.
- odeslání e-mailu na školy se souhlasem zasílání e-mailů z databáze společnosti SCIO, následně telefonické ověření za účasti call centra společnosti SCIO
- oslovení pedagogů formou příspěvku na sociálních sítích na vytipovaných fb skupinách (např. Učitelé +, Učitelská platforma, Národní síť Místních akčních skupin ČR)

Název vzdělávacího programu: **JAK ČÍST MÉDIA**

Téma vzdělávacího programu:

- Život v informačně přehlceném světě, vše je boj o pozornost.
- Jak se dnes “konzumují” média
- Média pod tlakem public relations
- Komunikace v čase internetu a chytrých mobilů

Cíle vzdělávacího programu

- Účastník rozumí mnohovrstevnatému světu současných médií, chápe, proč dochází k informačním zkreslením, je schopen informace podrobit kritickému zkoumání a zaujmout k nim nestranné stanovisko. Zároveň ale nepodléhá falešnému světu spikleneckých teorií, které jsou výsledkem opačného extrému k nekritickému přijímání informací.
- Účastník má vhled do práce redakcí, do vzniku zpráv, chápe rozdíl v poslání veřejnoprávních a komerčních médií a rozumí rozdílům mezi jednotlivými novinářskými styly. Je schopen také správně rozlišovat mezi světem tradičních médií a obsahem, který generuje “bezejmenný” internet.

Rozvržení vzdělávacího programu

Program je realizován v hodinové dotaci 4 x 45 minut. Workshop proběhne ve dvou blocích (2 x 90 minut).

Blok 1

1. část (45 část minut)

Ztraceni v komunikaci. Východiska: život v informačně přehlceném světě, vše je boj o pozornost. Proces komunikace: říct-slyšet-rozumět-přijmout. Proč jednomu nasloucháme a druhému ne, i když říkají totéž? Život v sociálních bublinách.

Mediatypy - rozdíl mezi veřejnoprávními a komerčními médii + demokratizace médií v nekonečné variabilitě internetu a život v době, kdy každý může být “novinář”. Jak je to z (ne)závislostí médií?

2. část (45 část minut)

Jak se dnes "konzumují" média, rozdrobení mediálního trhu atomizace informací. Je důležité, zda informace přichází skrz televizi, noviny nebo mobil? Je pravda, že nastupující generace se obejdou bez tradičních médií?

Jak rozlišovat obsah sdělení v závislosti na novinářském žánru - pochopení zásadního rozdílu mezi objektivním informačním článkem a subjektivním komentářem. Schéma redakce, od elevá až po šéfredaktora aneb Jak se zpracovávají informace

Blok 2

3. část (45 část minut)

Co určuje výběr témat, proč v médiích platí "špatná zpráva dobrá zpráva", proč jsou média plná senzací a jak tonalita zprávy i z běžné informace takovou senzaci vyrobí? Co je to bulvarizace médií?

Jak kvalita novináře ovlivňuje finální výsledek? Jak se projevuje subjektivní pohled a předpojatost novinářů při zpracování tématu a proč se vytrácí objektivita i v tradičních médiích? Co je to twitterová a facebooková žurnalistika?

Média pod tlakem public relations aneb Jak to, že "všichni" píšou o tomtéž?

4. část (45 část minut)

Novináři jako užitečný nástroj manipulátorů. (Na řadě konkrétních případů ukázáno, jak média často nevědomky i v dobré víře napomáhají šířit zavádějící či přímo lživé informace). Co je to astroturfing a jak vznikají fake news?

Jak postupovat, než si na něco vytvořím názor? Proč je dobré naučit si klást otázku Cui bono? - Komu je to ku prospěchu? Jaká média a zdroje sledovat?

Jak se šíří informace, jak média od sebe opisují? Proč přitom kriticky nepřemýšlejí a neověřují? Proč zdánlivě identická informace jednou strhne lavinu reakcí a podruhé zůstane bez odezvy?

Komunikace v čase internetu a chytrých mobilů: od influencerů a "občanské žurnalistiky" k haterům a trollům. Jak internet (de)formuje děti.

Název vzdělávacího programu: **KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI A PREZENTACE**

Téma vzdělávacího programu:

- Komunikační a prezentační dovednosti jako nedílná součást kompetencí pracovníků škol a školských zařízení
- Komunikace a prezentace - umění naslouchání, mluvení a porozumění

Kvalitu našich vztahů zásadně určuje to, jak se dokážeme domluvit s ostatními – mluvit s nimi tváří v tvář, online, psát si s nimi, jak jsme schopni jim porozumět. Lidé přemýšlejí a vnímají svět různě. Čím víc budeme různorodost respektovat, tím víc můžeme ostatním rozumět a tím lépe s nimi můžeme vycházet. Důležité je ale nejen mít respekt k druhému a ochotu se vzájemně dorozumět, ale také umět komunikovat, ovládat efektivní způsoby vyjadřování a naslouchání. Je potřeba umět jednat laskavě, s respektem k druhému člověku, ale také se umět vymezit. Kde a jak mohou vznikat nedorozumění a jak jim předcházet?

Cíle vzdělávacího programu

- Účastník zná teoretické základy efektivní komunikace a prezentace
- Účastník identifikuje svoje silné a slabé stránky v této oblasti a připraví si plán dalšího seberozvoje v této oblasti

Forma vzdělávacího programu

- Workshop je možné realizovat prezenčně i online

Rozvržení vzdělávacího programu

Program je realizován v hodinové dotaci 4 x 45 minut. Workshop proběhne ve dvou blocích (2 x 90 minut). Každý blok bude obsahovat teoretickou i praktickou část.

Blok 1

Teoretická část (45 část minut) Komunikace

Základní typologie v komunikaci, komunikační modely, komunikační poruchy, manipulativní techniky, zásady efektivní komunikace, porozumění, uchování a šíření informací, dialog a diskuse jako specifické formy komunikace. Komunikační dovednosti - aktivní naslouchání, pozorování vs. posuzování, reakce na kritiku, konflikt, zásady empatické komunikace, jak dávat srozumitelné návrhy.

Praktická část (45 část minut) Jak se umím vyjádřit, co slyším a jak reaguji

Komunikační cvičení - zpětná vazba / 25 minut

Účastníci si ve skupinkách po třech vyzkouší role - dávání a přijímání zpětné vazby a roli pozorovatele (zpětná vazba na zpětnou vazbu). Společně celá skupina vygeneruje základní pravidla zpětné vazby.

Jak jsem na tom s komunikací - osobní diagnostika a popis stavu/ 20 minut

Každý účastník si individuálně zpracuje myšlenkovou mapu, kde si zodpoví otázky
Jaké jsou moje silné stránky v komunikaci? Co bych měl/a rozvíjet, posunout? Na kterou oblast bych se měl/a zaměřit? Jak to aktuálně vypadá? Jak se cítím já a jak se cítí při komunikaci se mnou moje okolí? Jaké dostávám zpětné vazby?

Závěr bloku: Nejdůležitější informace a poznání, zpětná vazba k programu a lektorovi

Blok 2

Teoretická část (45 část minut) Prezentace

Základy prezentace - proč se chystám prezentovat, ke komu budu mluvit, co jim chci sdělit, jak to udělám, jaké budou okolnosti. Průběh prezentace - zahájení, jádro sdělení, závěr. Zásady efektivní prezentace. Já a prezentace (zvládání stresu a emocí, schopnost rychlé reakce, obvyklé reagování na změnu)

Praktická část (45 část minut) Jak umím prezentovat

Komunikační cvičení - prezentace / 25 minut

Účastníci si ve skupinách po třech vyzkouší následující zadání: Připravte si a odprezentujte svým kolegům ve skupině téma: Situace, ze které jsem se v životě nejvíc naučil/a (5 minut indiv.příprava, 3 minuty prezentace, 5 minut zpětná vazba od kolegů).

Jak jsem na tom s komunikací - možnosti a plán 20 minut

Účastníci pokračují v práci na svém osobním seberozvoji v oblasti komunikace a prezentace. Do myšlenkové mapy si zodpoví otázky - Jaké mám možnosti pro další rozvoj? Co bych mohl/a udělat ? A co ještě? Kdo by mi mohl poradit? Od koho bych se mohl/a učit? Co konkrétně udělám? Kdy? jak poznám, že se mi to povedlo?

Závěr bloku: Nejdůležitější informace a poznání, zpětná vazba k programu a lektorovi

Zdroje:

Zlatá kniha komunikace, David Gruber

Umění naslouchat, o co přicházíte a proč na tom záleží, Kate Murphy

Radikální otevřenost, Kim Scottová

Komunikace a prezentace, Jiří Plamínek

Jmenný seznam lektorského týmu a přehled o praxi a kvalifikaci lektorů

Mgr. Jindra Plamitzerová

kvalifikace: ukončení PedF JU České Budějovice magisterským titulem (ČJ, NJ)

praxe: od roku 2007 lektorka a metodička se zaměřením na český jazyk a čtenářskou gramotnost pro pedagogické a nepedagogické pracovníky ZŠ a SŠ

Mgr. Klára Vakočová

kvalifikace: ukončení PedF JU České Budějovice magisterským titulem (ČJ, výchova k občanství)

praxe: od roku 2014 lektorka čtenářské gramotnosti a výuky psaní pro 2. stupeň ZŠ

Mgr. Anna Chocholová

kvalifikace: ukončení PedF UK v Praze (ČJ, AJ)

praxe: od roku 2002 lektor kurzů pro češtináře, lektor kritického myšlení, lektor čtenářské gramotnosti

Ing. Bohuslav Bohuněk

kvalifikace: ukončení VŠE v Praze, fakulta podnikohospodářská titulem Ing.

praxe: od roku 2011 lektor PR a médií

Popis a místo školících prostor a Materiální a technické zabezpečení

Školení budou probíhat v kompletně vybavené zasedací místnosti ve společnosti SCIO. Tuto místnost pravidelně využíváme pro školení a workshopy pedagogů v rámci obdobných zakázek.

Místnost je vybavena dataprojektorem, wifi, židle, stoly, flipchartem, fixami, zařízením pro vedení konferenčních hovorů, zařízením pro virtuální realitu a klimatizací.